

לשיחות יארינג

אחד מראשי המפד"ל ניסח את הדברים בצורה המרה ביותר: "מפני שיצחק רפאל ביקר לפני 20 שנה במועדון לידו בפאריס, יכולים עכשיו למות הרבה בחורים טובים!" זה היה מוגזם, בלי ספק. אך היה בזה גרעין של אמת.

כי הוויכוח שהתנהל השבוע בצמרת המפד"ל, ושהיה עלול לפוצץ את הממשלה, לטרפד את שיחות יארינג ולהביא לחידוש המלחמה, עמד כולו בצל גורמים אישיים בעלי אופי מפוקפק ביותר.

הוא הוכיח מחדש דבר הידוע זה מכבר: שענייניה הגורליים של המדינה נחתכים במפלגות השונות לאור שיקולים שאין להם שום שייכות לעניין.

בעזרת השם

כך זה במפלגת העבודה, שם נחתכים הדברים הממלכתיים העליונים בגלל התחרות הפרטית בין היורשים על כס המנהיגות. וכך זה, בצורה בולטת עוד יותר, במפד"ל.

המלאך רפאל

הדמות המרכזית היא זו של יצחק רפאל, שהוא עדיין האיש החזק ביותר במפלגה. רפאל לא היה מעולם איש קיצוני בבעיות לאומיות. הוא היה מוזהב, פחות או יותר, עם הקו של המנהיג הכליכול: משה חיים שפירא. ושפירא היה האיש המתון ביותר בממך שלת ישראל, יונה שביונים.

כשמת שפירא, היה רפאל האיש הטבעי לרשתו. אולם כמי תמיד, נתגלה רפאל כאוייב הגרוע ביותר של עצמו. הוא הגיש מישפט נגד סילבי קשת, בגלל רשימה שכתבה בהארץ. למרות שלא הפסיד במישפט, נתגלו במהלכו דברים שגרמו לו נזק קשה. בעיקר: עובדת ביקורו במועדון-החשפנות לידו.

בעיקבות גילויים אלה, הפסיד "המלאך רפאל", כפי שקוראים לו מנהיגי מפלגתו מאחורי גבו, את כסאו של שפירא בממשלה. יעקוב שמשון שפירא הודיע לו שאין מפלגת-העבודה מסכימה למועמדותו (עד היום יש ויכוח על כך אם שפירא באמת נשלח על-ידי גולדה מאיר, אם לאו). גם במפלגתו שלו לא השיג רוב. הוא נוצח על חודו של קול אחד.

מאז יש רק מטרה אחת ליצחק רפאל: להוציא את מפלגתו מן הממשלה.

אין זו רק נקמה בשלושת שרי מפלגתו, אלא גם אינטרס ממשי פשוט: אם יתבצרו ה-

יצחק רפאל: לפוצץ אבל לא עכשיו

שלושה בממשלה, והוא יישאר בחוץ, תקטן השפעתו במפלגתו. אם לא יהיו שרים במפד"ל, יחזור רפאל להיות מסי 1.

אם יהיה צורך להקים ממשלה חדשה, יבוא רפאל שוב כחשבוך כשר. כך התחיל רפאל פתאום להיות איש קיצוני בשאלות לאומיות. כחבר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, החל מייצג את קו הניצים. הוא התכוון לפוצץ את הממשלה על רקע השיבה לשיחות יארינג.

מדוע לא עשה זאת? מפני שהמחנה המגובש מאחוריו אינו כולו ניצי. יש בו יונים לא מעטים. לכן לא היה נוח לרפאל להביא למשבר על רקע זה.

הוא החליט לחכות, לפוצץ את הממשלה בפעם אחרת, ולא על רקע לאומי, אלא על רקע דתי דווקא.

לכן גיבש רפאל קו, שניצח השבוע. עיקריו: המפד"ל לא תגרום משבר על רקע השיבה לשיחות יארינג. חברי הסיעה יוכלו להימנע מהצבעה (אם לא תהיה הצעת אי-אמון).

והמלאך רפאל

המפד"ל תפוצץ את הממשלה אם זו תתחר על שטחים, כפי שהיא תהיה חייבת לעשות בשיחות יארינג.

קבלת קו זה היה נצחון מזהיר לרפאל. כמו דיין במפלגת-העבודה, הוכיח רפאל שאם כי אינו יכול לכפות את רצונו לחיוב, הוא יכול לפוצץ כל דבר שאינו נראה לו.

דמותו של "מפיסטו"

גיבור השני של הפרשה היה ח"כ ישראל בן-מאיר. מנהיגי מפלגתו קוראים לו מאחורי גבו "מפיסטו", על שם השטן במחזה פאוסט, העטור בדרך כלל בזקנקן — כמו בן-מאיר.

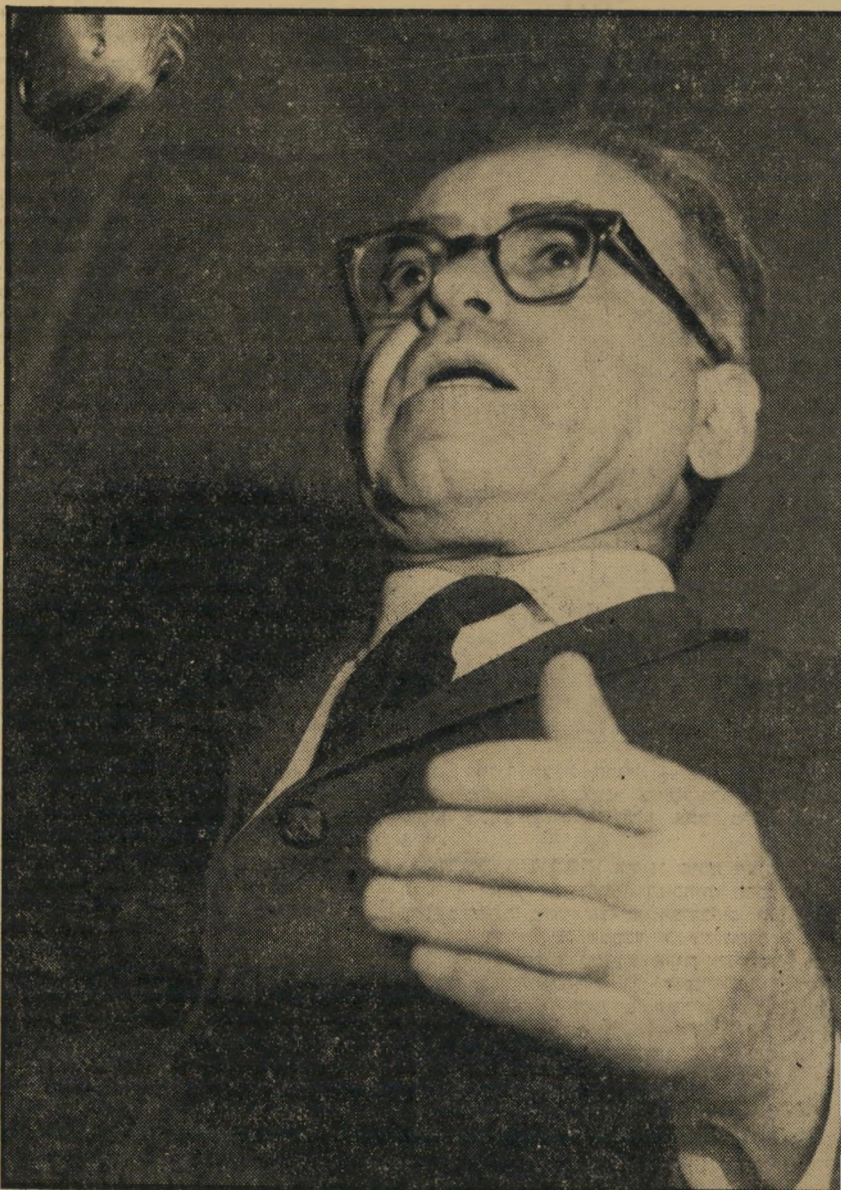
"מפיסטו" בן-מאיר הוא אדם ממורמר. במשך שנים רבות כיהן כסגן שר-הפנים, כאשר משה חיים שפירא היה שר-הפנים. בתפקיד זה, ניהל למעשה את המשרד, עשה בו כבתוך שלו.

עם כינון הכנסת השביעית, איבד בן-מאיר את עולמו. לא זו בלבד שלא ניתנה לו כהונה של שר, גם הסגנות נלקחה ממנו — מרצונו החופשי, כפי שמעין.

סגנות השר ניתנה לח"כ חדש, ד"ר יוסף גולדשמידט. גם זה פוטר, כאשר מת שפירא ויוסף בורג בא במקומו כשר-הפנים. עריפת ראשו של גולדשמידט, ייקה שקט וענייני, באה על פי דרישות של רפאל.

כשהיה צורך לבחור כשר שלישי, קיווה בן-מאיר זמן-מה שיקחו אותו במקום רפאל. אך בסופו של דבר נדפקו שניהם, והכיסא ניתן למיכאל חוני.

מאז נמצא בן-מאיר באופוזיציה לאומנית קיצונית. גם קודם לכן נטה לקו תנועת-החרות. עכשיו הפכה השקפתו קרדום לעריפת ראשי

זרח ורהפטיג: לפצל את קו הממשלה